

Bostad först i Stockholms stad

RFMA 2013-04-10

Maria Andersson Socialförvaltningen Stockholms stad

Om *Bostad först i Stockholms stad*

- 3 år. Avslutas 2013

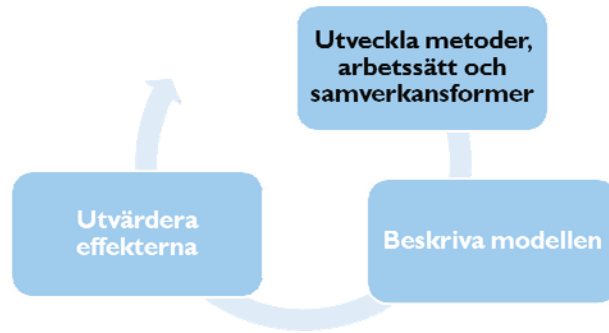
- Partnerskap mellan Stockholms stad – Socialtjänst och Svenska Bostäder AB, Stockholms Stadsmission och Lunds universitet. Enheten för hemlösa, Spånga-Tensta och Hässelby Vällingby Sdf, Skärholmen och Skarpnäcks sdf

- Utvärdering med flera delar, Effekter för hyresgästerna, innehåll och utformning av stödet samt brukarrevision.

Syfte – Metodutveckling

Utveckla modell för att **stödja personer som bor enligt bostad först principen**

Mål

Stabilt normaliserat boende – kvarboende

- Förbättrad livskvalitet – *ökad stabilitet, integration och rehabilitering*
- Minskat behov av stöd/ självständighet
- Trygg boendemiljö för kringboende (...och nöjda hyresvärdar)
- Kostnadseffektivitet

Bostad först i Stockholms Stad

- Målgrupp** – personer som inte kvalificerar för försöks/träningslägenhet idag t.ex. p.g.a. pågående missbruk

- Krav**- vilja bo i egen lägenhet enligt hyreslagen, få andra särskilda - *krav träffa stödperson minst 1 ggr vecka i lägenheten*

- Lägenheterna** – spridda i Svenska Bostäders bestånd. Små billiga lägenheter-1-2 rok. Spånga, Hässelby-Vällingby, Skarpnäck och Tensta

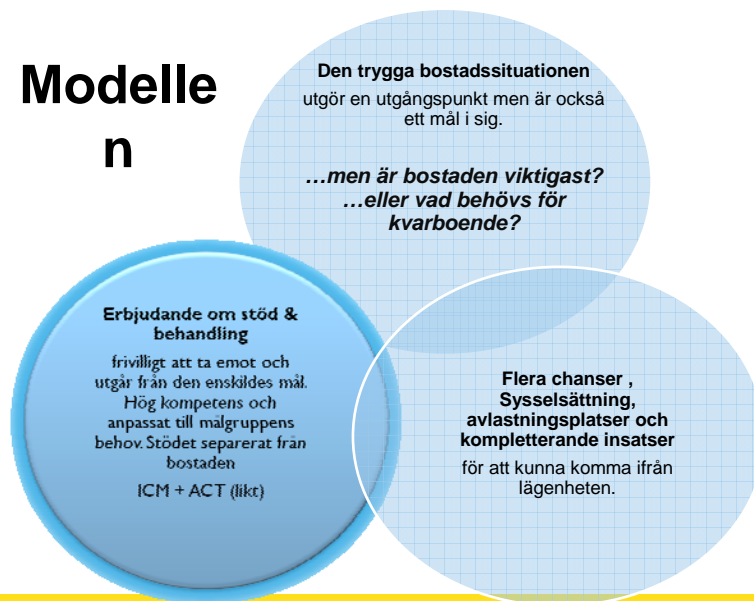
Forts.

- Kontrakten** – Andrahandkontrakt. Kan överta efter 9 mån om hyran betald, inga klagomål och börjat hantera skulder

- Stödet** –Stadsmissionens vägledarstöd, frivilligt och individanpassat, tillgängligt 24 h/dygn, kompletteras med möjlighet till avlastningsplatser vid kriser, praktiskt stöd – motivationsarbete.

Modeller

1.

FRAMGÅNGSRIKT ARBETSSÄTT UR SOCIALTJÄNSTENS PERSPEKTIV.

Från långvarig hemlöshet till bostad

- 73 procent kvarboende
- 21 personer bor idag av 29 som flyttat in.
- 10 % egna kontrakt 4 egna kontrakt och ytterligare 2 möjliga under 2012
- 30 % stabilt boende
- 10 personer endast fåtal isolerade incidenter

Förbättrade förutsättningar för långsiktigt stöd och arbetsallians

- Alla boende tar emot stöd men i varierande grad
- Förändringsprocess har påbörjats hos många. T.ex. genom diskussioner kring att genomföra utredning och/eller gå in behandling/medicinering
- 6 personer har etablerat kontakt/påbörjat behandling sedan inflytt.

För kort tid har gått för att kunna säga något om långsiktig förändring men bedömer att långsiktigt, kanske livslångt stöd behövs för flera

2013-04-18
SIDAN 9

2.

UTMANING ATT SÄKRA KRINGBOENDES TRYGGHET

2013-04-18
SIDAN 10

- 90 % av de boende har orsakat störningar
- 7 personer uppsagda pga. störningar
- Totalt 8 personer som inte bor kvar
- 2 person har avlidit
- 1 personer uppsagd pga. Hyresskuld
- 2 personer har fått "andra chans" i ny lägenhet**
- 10 gånger fler störningar bland bostad först hyresgästerna än generellt bland alla hyresgäster. Störningarna är allvarigare och har lett till mycket oro för kringboende innan avflyttning
- Anledning till problem i boendet: egen livsstil eller "svansen". I vissa fall har det också förekommit en viss stigmatisering som förvärrat situationen

Flera chanser kan behövas!

Hur hanterar vi relationen mellan stöd och bostaden?

Kvaliteten på stödet

Förberedelser
vår kunskap om behov och önskemål

3.

RÄTT MÅLGRUPP

- Personer som tidigare levit i **långvarig hemlöshet**. Trots långvarig kontakt med socialtjänsten och sjukvården och många insatser och behandlingar är de kvar i hemlöshet.
- Personer med komplex problematik och **konstaterad eller misstänkt samsjuklighet**.
 - har ett **tungt missbruk som börjat tidigt** och som gett fysiska skador samt verkar vara **tyngre när det gäller psykisk ohälsa**. (enl jämförande ASI)
- Mycket omfattande och långsiktigt behov av stöd –**livslångt**?
 - skattar sig ha ett **omfattande stödbehov som inte är tillfredställt tidigare** (enl jämförande ASI)
- Vill ha förändring men **bristande förmåga** och stor ambivalens.

**Vi har inte kunnat förutsäga
vem det kommer gå bra
för!**

4.

STÖDET ÄR AVGÖRANDE

Arbetsallians är kärnan

- empatiskt förhållningssätt
- positiv uppmärksamhet
- genuinitet
- ömsesidig feedback

***allians om mål, medel, relationen och
”arbetsdelning” en förutsättning***

Intensivt case management (ICM)

- Intensivt
- långsiktigt - inte tidsbestämt
- Uppsökande (aktivt och påstridigt)
- Motivationsarbete, stödjande och behandlande (MI/KBT)
- Utredda, behandlingsplanering
- Samordna t.ex. kontakter med sjukvården
- Tillgängligt –dygnet runt
- Krishantering

- Återhämtningsorienterat** - Individanpassat, partnerskap, attraktivt och serviceinriktat "hur kan jag hjälpa"

Boendestöd är *en del av stödet*

- hyreslagen och bostadsföretagens krav
- Vård av lägenheten
- Att vara en god granne och hyresgäst
- Vardagsekonomi
- ADL
- krishanering

- Frivillighet är centralt (stödet ska vara attraktivt)
- Kräver **hög kompetens på utredare och utförare!**
 - Förmåga att utreda och få kunskap om behov och önskemål är avgörande
 - Kunskap om målgruppen problem och behov samt kreativitet i genomförandet av stödet är centralt
- En förtroendefull relation till hyresvärderna är central
- Kräver "Flexibel myndighetsutövning" –t.ex. vad gäller ekonomiskt bistånd
- Hög tillgänglighet 24/7
- Snabb respons och intervention i kris

- Avlastningsplatser - under lång tid och upprepade tillfällen
- Tillgång till andra insatser vid behov

Dubbel roll för stödet

Stöd till hyresgästen
Service till hyresvärderna

5.

**SAMVERKAN MED SJUKVÅRDEN
ÄR AVGÖRANDE**

Strukturerad samverkan med sjukvården - beroendevården, psykiatri och somatik

- Utredning
- Samordnad vårdplan
- Behandling
- Konsultationer
- Krishanering

ACT och målgruppsanpassat arbete

Kompetenser
Innehåll och arbetssätt

6.

SYSSELSÄTTNING ÄR VIKTIGT

2013-04-18
SIDAN 25

- Dagsform
- Möjlighet till ersättning
- Idag framför allt Situation Stockholm och Blixtjobb

Svårt att lösa inom projektet utom vad gäller

Det finns behov av "dagverksamhet" som ger sammanhang men som också kan vara en plast att bedriva stödarbete från.

2013-04-18
SIDAN 26

TACK!

Maria Andersson, Socialförvaltningen Stockholms stad

maria.eleonora.andersson@stockholm.se

Principer för bostad först

- en bostad är en grundläggande mänsklig rättighet
- samtliga klienter ska bemötas med **respekt, värme och medkänsla**
- man åtar sig att arbeta med klienter **så länge som de behöver det**
- lägenheterna ska vara **utspridda i det vanliga lägenhetsbeståndet**
- bostad och service eller behandling ska vara **separerade** från varandra
- konsumenten får välja och har **självbestämmanderätt**
- arbetet ska orienteras mot **återhämtning**
- man ska arbeta med **skadereduktion**. (Knutagård 2012 utifrån Tsemberis 2010, s. 18)

(M. Knutagård 6 mars

2013)

2013-04-18
SIDAN 29

Definition bostad först

*”Att individen **omedelbart ska erbjudas en bostad med eget kontrakt, utan att krav ställs på att hyresgästen ska ’vara redo för att bo’**. Ett permanent, tryggt boende är den grundläggande filosofin bakom Bostad först. **Stöd i boendet erbjuds, men det är frivilligt att ta emot**. Åtskillnaden mellan boendet och stöd respektive behandlingsinsatser är fundamentalt i ’Bostad först’”*

Socialstyrelsen, *En fast punkt – Vägledning för boendelösningar för hemlösa personer* (2010)

2013-04-18
SIDAN 30

Principer för bostad först

- en bostad är en grundläggande mänsklig rättighet
- samtliga klienter ska bemötas med **respekt, värme och medkänsla**
- man åtar sig att arbeta med klienter **så länge som de behöver det**
- lägenheterna ska vara **utspridda i det vanliga lägenhetsbeståndet**
- bostad och service eller behandling ska vara **separerade** från varandra
- konsumenten får välja och har **självbestämmanderätt**
- arbetet ska orienteras mot **återhämtning**
- man ska arbeta med **skadereduktion**. (Knutagård 2012 utifrån Tsemberis 2010, s. 18)

(M. Knutagård 6 mars

2013)

2013-04-18
SIDAN 31